

Sanayide uygulanması

Ülke ekonomisini dizayn edenler ile ekonomik gücü oluşturan firmalarımız, dünyanın sanayide geldiği noktayı iyi okumalı, sanayide rüştünü ispatlamış ülkelerin toplumsal ve iktisadi gelişim evrelerini iyi incelemeli.

Ülkemizin sanayi anlayışına farkli bir pencereden yaklaşıp ele almak istiyorum. Bu bakış tarzı ütöpik, sadece teoride ifadesini bulan bir yaklaşımdır. Denenmiş sonuçları itibari ile yerimliliği ortaya çıkması, üretim dünyasında gıpta ile takdirdir üzerinde toplanmış, gelişim, değişim ve dönüşüm anlayışında devrim niteliğinde ses veren bir eser olarak ortaya çıktuktan sonra, kaleme alınmıştır. Tağıdığ temel felsefe "Önce iş, sonra iddia"yı hedefine koymuştur. Bu yönü ile ele alındığında, düşünceinin tabiatında, usul ve esasları konusunda güvenile bilinecek bir metottur. Söz konusu sanayide üretim anlayışını 3 aşamada ele alarak ifade etmeye çalışacağım.

- 1- Üretimde, tatbik edilmesi gereken politika.
- 2- Bu politika ya en uygun pilot bölge.
- 3- Politika nın uygulandığı numune eser.

ÜRETİMDE TATBİK EDİLMESİ GEREKEN POLİTİKA

Ülkemizin ekonomik kalkınma anlayışı, sektörlerin özelliklerine, bünyesine ve oluşum şartlarına uygun bir planlama tekniği üzerinde inşa edilmelidir. Ülke gerçeklerine uygun, sektörleri dikkate alan, entegre olmuş bir anlayışı esas alınmalıdır. Bölgelerin özelliklerini dikkate alarak sektör planlaması yapılmamalıdır. Gelişme anlayışımız, ülkemizdeki insan kaynakları, madenler, coğrafik yapı, ulaşım, ham madde, eğitim, teknoloji vs. yönlerini dikkate almakla yola çıkılmamalıdır. Sektörlerin kurulması ve çalıştırılmaları tam bir entegrasyonla kurgulanmalıdır. Kalkınmamız ağırlık merkezini bu felsefe üzerinde inşa edersek, kalıcı ve istikbal vadeden köklü çözüm yoluna girebiliriz.

Ekonomik kalkınma anlayışını besleyecek yatırımları, mikro atraksiyonlarla devreye

almalıyız. Bu yol ve yöntemle, kaynak israfının önüne geçilecek, fikrin doğruluğu test edilmiş olacaktır. Her mikro adımlarımızın, mutlaka makro hedefleri olmalıdır. Mikro adımların makro hedefleri yoksa bu adımlardan şiddetle kaçınılmalıdır. Ancak makro hedefler, açık, anlaşılır tam bir planlama çerçevesi içinde ele alınmalıdır.

Ekonomide kalkınmamız için kurulum bir çok kurumumuz mevcuttur. Bu kurumların görev ve yetkileri net belirlenmiştir. (Ülkemizde bu konuda herhangi bir eksiklik söz konusu değildir. Kurumlar ve işleyişleri çok net tanımlanmıştır. Eksik olan, bu yetkileri kullanan yetkililerin sorumluluklarını yerine getirmedikleri, sistimal ettikleri, yetkililerini

rant elde etme aracı olarak kullandıklarında, sorgulanmamalarıdır.) Bu kurumların başında gelen Esmaf ve Sanatkarlar birliği, TO, TSO, OSB, TIM, TOBB, KOSGEB, TÜBİTAK, ASELSAN, MKE, MTA, DEİK ve benzer

kurumlarımızdır. (Ülke ekonomisini dizayn edenler ile ekonomik gücü oluşturan firmalarımız, dünyanın sanayide geldiği noktayı iyi okumalı, sanayide rüştünü ispatlamış ülkelerin toplumsal ve iktisadi gelişim

evrelerini iyi incelemelidir. (Ülke ekonomisini dizayn eden kadrolar, en azından işin tabiatını sağlayan güçler kadar işi yönetmeyi bilmelidirler.) Söz konusu gelişmiş ülkelerin yapacakları yatırımlar için finansman ihtiyaçlarını nasıl karşıladıklarını bilmeleler. Eğitimde müfredatlarını nasıl hazırladıklarını, bilgi merkezlerini devreye nasıl aldıklarını, bürokrasiye görev alan yetkililerin seçimini hangi kriterlere göre yaptıklarını, analiz etmeliler. Ekonominin gelişimi için çıkarılan teşviklerin verilmesinde nelere dikkat ettiklerini, çalışacak işçi ve yöneticilerde bulunmasını istedikleri vasıfların neler olduğunu ve bu incelemelerde elde ettiğimiz bilgilerin ülkemizin

ekonomik yapılmasına uygun olup olmadığını, pratik kurulları teste tabi tutmaları gerekir. Bu konuda ne kadar emek sarfederek, nitelikli işgücümüzü bu alanda değerlendirirsek ekonomi üzerindeki riskleri o kadar azaltmış oluruz. Söz konusu bu çalışmaları için ayırdığımız bütçenin boşa gitmeyeceğini, elde edeceğimiz başarılar gösterecektir.

Gelişim, değişim ve dönüşüm anlayışımız, bilimsel bir perspektifte ele alınmalıdır. Karar verilen yatırımların merkezinde, o yatırımların ihtiyacı olan eğitimli işgücünü yetiştirecek eğitim kurumlarını açmalıyız. Üretilen ürünlerin markalaşmasını sağlayacak kalite belgeleri almaları için ürün geliştirme Ar-Ge merkezleri kurulmalıdır. Dünya ile akredite olmuş, sertifikaya vermeye yetkili kurumlar, laboratuvarlar, ölçüm merkezleri üretimin olduğu yerde bulunmalıdır. Yatırımların planlandığı yerlerde gümrükleme yapılmalı, ihtiyaç duyulan lojistik hizmet merkezleri bulunmalıdır. Sanayimizin dünyada hangi seviyede olduğunu takip altına alacak, yön eylem politika merkezleri, öncelik sırasına göre yatırım alanlarını belirleyen araştırma ve geliştirme merkezleri, hasılı kelam eksik olmayan tam bir sanayi planlaması esas alınmalıdır.

Dünyanın gelişmiş ülkelerinin teknolojiye geldiği nihai noktadaki durumunu doğru bir okuma ile kavrayarak, elimizdeki teknolojiyi öncelikle o seviyeye getirmemiz gerekiyor. İnovasyonun 3 aşamasında da başarılı olmaya mecburuz. Sürdürülebilir, Karlılık ve Sarsıcı inovasyon alanlarında. Sürdürülebilirlik ve kârlılık inovasyonu konularında üreticilerimizi bilinçlendirip, aktif üretim ve ticarete gelişmiş pazarlarda yer almayı başarmalıyız. Başarımların metot ve yöntemlerini iyi kavramalıyız. Bu iki alanda başarılı olmak, sözü geçen kalıcı bir güç olmamızı sağlamaz. Kendimize ait beyin gücümüzü, SARSICI inovasyon alanında ürünler üretmek, pazarların şartlarını bizim koyduğumuz kurulların belirlediği bir seviyede olmamızda gerekmektedir.

Teknoloji dünyasında yaptığımız icatlarla kendimizden bahsettirmeli ve "bizim de artık bu alanda söyleyecek sözümüz var" diyebilece, müktedir bir güç olduğumuzu tesell ettirmelidir. Bunun için işin ehil olan insanları tespit edip, onların göre komisyonlar oluşturup ar-ge çalışmalarını yapmalıyız. Özellikle teknik eğitimden müfredatı, ülkemizin ekonomik gerçekleri ile barışık olmalıdır. Üretim, bilimin gözetimi altında olmalıdır. Alın terinin üzerine, akl terini motome etmeye mecburuz. Kalkınmamız olmazsa olmazı bu iktidar. Sanayici envanterimiz çarkatılmadır. Çarkatılınca, firmada bulunan işgücü, işyerinin büyüklüğü, ürettiği

Gelişim, değişim ve dönüşüm anlayışımızı, bilimsel bir perspektifte ele almalıyız. Karar verilen yatırımların merkezinde, o yatırımların ihtiyacı olan eğitimli işgücünü yetiştirecek eğitim kurumlarını açmalıyız. Üretilen ürünlerin markalaşmasını sağlayacak pazar araştırma kurumlarını oluşturmalıyız.

TRİOS 2023 Yeni Nesil Endüstri Sanayi Merkezi

Ülkemizi, yapılacak pozitif dokunuşlarla gelişmiş ülkelerin arasına taşıya biliriz. Yapılacak yatırımlarımız, azami fayda temin edecek özellikler taşımalı ve farklılıklar ile gündem oluşturmamalıdır. Kalkınmamız için, öğrenmeye, görmeye, sonuç odaklı olmaya mecburuz. Buna da yapayozur ve yapacağızdır.

Ülkemizin yatırımcı güçlerinden her gün yeni bir başan ve yeni bir atılımını sesini içtiğimizteyiz. İOSB'de bulunan 38 kooperatiften biri olan Dersankooperatifi, TRİOS 2023 Yeni Nesil Endüstri Sanayi Merkezi'nin birinci etabı olan A ve B bloklarında inşa ettiği 353 modern iş yerlerini hizmete açarak bu başarıları yeni bir sesle katıv vermektir. Bu ses ulu orta bir ses değıl, dünya çapında kendi alanında marka olmayı başarıs merkezli Ingilterre'de bulunan European Property Awards tarafından karma endüstri dalında 3 ödülle

ödüllendirildiğini hayıran bir sestir. Hedefinde erdemli kimliği inşa etmek olan, başarısızlık ve aymazlığın ülkesinde doğduğudu bilim adamlarımızın sanayicimizle ortak çalışabildikleri ortamı TRİOS 2023 projesi bünyesinde oluşturmuştur. Sanayinin verimli çalışma ortamı yaratı yerleşime mümkündür. İstanbul gibi şehirlerimizde arsa değerleri yüksek olduğundan söz konusu yatay yerleşim mümkün kabilitelerimiz için büyük bir sorundur. İşte TRİOS 2023 projesi bu sorunu çözen bir anlayış merkezi olmayı başarıs bir projedir. TRİOS 2023 projesi katı yükselikleri 7 ile 8 metre olan 9 katlı, ilk etabı 353 işyerinden oluşan bir sanayi merkezidir. Sanayinin ihtiyacı olan yatay yerleşim özelliğini, bütün katlarına çift dorsele işletim çkmasına ve hatta işletmelerin içine girebile imkânını veren

terinin üzerine, akl terini monte etmek için tezgâhta yaptıkları ilmi araştırmaları esere dönüştürmek isteyen yurt içinde ve dışındaki bilim adamlarımızın sanayicimizle ortak çalışabildikleri ortamı TRİOS 2023 projesi bünyesinde oluşturmuştur. Sanayinin verimli çalışma ortamı yaratı yerleşime mümkündür. İstanbul gibi şehirlerimizde arsa değerleri yüksek olduğundan söz konusu yatay yerleşim mümkün kabilitelerimiz için büyük bir sorundur. İşte TRİOS 2023 projesi bu sorunu çözen bir anlayış merkezi olmayı başarıs bir projedir. TRİOS 2023 projesi katı yükselikleri 7 ile 8 metre olan 9 katlı, ilk etabı 353 işyerinden oluşan bir sanayi merkezidir. Sanayinin ihtiyacı olan yatay yerleşim özelliğini, bütün katlarına çift dorsele işletim çkmasına ve hatta işletmelerin içine girebile imkânını veren

dikei yapılanmada sağlamıştır. Proje, insanı merkeze koyan bir anlayışı temsil etmektedir. Her işletmenin önünde 160 metrekare bahçeyi binanın içine yerleştirerek çalışan iş gücüne 5 yıldızlı bir otel konsepti içinde çalışma alanlarını vermiştir. Projesinin 4 katı yer altındadır. Her altında olan katların hespine Güneş'i taşımış, tabii hava ile buluşturmuştur. Doğal ortam ve doğal havalandırma anlayışı ile insanın olması gereken ortamda çalışmasını sağlamıştır. Üretimin en can alıcı ihtiyacının başında süpürş enerji gelmektedir. Her işletmenin istediği enerjiyi alabileceklere enerji alt yapısına sahip bir projedir. 37 MW'lık bir enerji alt yapısı bulunmaktadıdır. Çatı katlarında kendi enerjisini üretmek için projisini çizdirmiş, gerekli müracaatları yapmış, çağrı mektubunu almış, bir yıl içinde yatırımını tamamlamayı planlamış bulunmaktadır. 2023

ylının sonunda inşaatı bitecek olan TRİOS 2023 Endüstriyel AVM'si ile Türkiye'de bir ilke daha imza atmaya hazırlanmaktadır. Bünyesinde Ar-Ge ünitesini kurarak, tezgâhlarındaki işler için bilgi üreten bir merkezi açmayı hedefine koymuştur. Projesinin 4 katı yer altındadır. Her altında olan katların hespine Güneş'i taşımış, tabii hava ile buluşturmuştur. Doğal ortam ve doğal havalandırma anlayışı ile insanın olması gereken ortamda çalışmasını sağlamıştır. Üretimin en can alıcı ihtiyacının başında süpürş enerji gelmektedir. Her işletmenin istediği enerjiyi alabileceklere enerji alt yapısına sahip bir projedir. 37 MW'lık bir enerji alt yapısı bulunmaktadıdır. Çatı katlarında kendi enerjisini üretmek için projisini çizdirmiş, gerekli müracaatları yapmış, çağrı mektubunu almış, bir yıl içinde yatırımını tamamlamayı planlamış bulunmaktadır. 2023

Mehmet Mahşuk GÜLAÇAR
Dersankoop Yönetim Kurulu Başkanı

Yatırımlar ekonomik
kalkınmayı beslemeli.

Ülke ekonomisini dizayn eden kadrolar,
en azından işin tatbikini sağlayan güçler
kadar işi yönetmeyi bilmelidirler.

gereken politikalar

■ Gelişim, değişim ve dönüşüm anlayışımızı, bilimsel bir perspektife ele almalıyız. Karar verilen yatırımların merkezinde, o yatırımların ihtiyacı olan eğitilmiş işgücünü yetiştirecek eğitim kurumlarını açmalıyız.

ürünleri, ürünlerin sertifikalı olup olmadığını, üretimden çıkan ürün adedi envanterde net belirtilmelidir. Firmaların finansman tedarik sistemleri, gelecekteki ile ilgili hayallerinin ne olduğunu belirten bilgileri içermelidir. Bu envanter çalışması yapılırken, reel durumdan kesinlikle sapılmamalıdır.

Marka değeri olan firmaların ülke ekonomisi için ne kadar önemli olduğunu fark ettirecek bir kültür benimsenmelidir. Söz konusu bu firmaların, optimal verimliliği elde etmek için ihtiyaç duydukları finansman, kullanması gereken işgücünün niteliği bilinmelidir. Teknolojinin imkanlarından istifade edebilmesi için ihtiyaç duyulan bilgi merkezleri, üreticileri ürünlerin hangi piyasalarda kıymetinde pazarlanacağına karar veren uzman bir kadro ve kurumumuz oluşturulmalıdır.

Güçlü ülke ekonomisinin, rekabet gücü olan sanayinin, marka niteliği olan ürünlerin oluşumu için gerekli planlamaların evreleri ve süreleri net olmak ki, gelecekte ülke ekonomisinin hedefleri ve niteliklerinde istediğimiz noktaları gelebilelim. Hava da kalınması için ülkenin bütün değerleri en iyi bir şekilde değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlerin içinde önem arz eden merkezlerden biri de OSİF dir.

TATBİK EDİLECEK EN UYGUN PİLOT BÖLGE

İkitelli Organize Sanayi Bölgesi, yukarıda belirttiğim anlayış tatbik edilebileceği en uygun merkez. Ürün çeşitliliği, ihracat ve ithalat mantalitesinin işleyişinin yorulmuşluğu, iletişim hizmetleri açısından en uygun bir merkez. Tedarikçi, yan ürün, ana ürün üreticilerinin ve hizmet sektörlerinin OSİF'inde oluşturduğu takım anlayışının mevcudiyeti, sanayici kümelemesini doğal olarak sağlamıştır. Bu özellikler, sanayi üretimi için mikro uygulama alanı olarak değerlendirilmeye yetebilir. OSİF'inde Kamu, Üniversite, Sanayi iş birliği ile her alanda mikro seviyede başarı hikâyelerini sağlayacak doğal ortam mevcuttur. Bu pilot bölgede uygulanması başarsılı mikro adımlar, ülkenin diğer üretici kabiliyetlerine mikro bir plan çerçevesinde yansıtılmaması mümkün olacaktır. Öncelikle OSİF'ini tamamlanması ve söz konusu anlayış nasıl devreye alacağına, bu bölgede neye nasıl dokunacağımıza izin eden yaklaşımımıza geçelim.

OSİB, 37 kooperatif ile körtopal bir gidigie sahip de, üretimin, pazarlanmanın, ticaretin aktif bir alan oluşturmaya devam etmektedir. OSİF si, bu yönü ile her zaman gündemlerin belirlemesinde gerekli bilgilerin alındığı merkez ve özellikle üretim, pazarlama ve ticaretin gelişimi için fikirleri yön veren bir lokasyon görevi üstlenmiştir. Bu bölge, bugüne kadar hak ettiği bir yönetim anlayışı ile yettilmişliğine rağmen sadece üretici kabiliyetlerin özveri ve gayretleri ile bu günele geldiği gereğini başka bir zeminde

Teknoloji dünyasında yaptığımız icatlarla kendimizden bahsettirmeli ve "bizim de artık bu alanlarda söyleyecek sözümüz var" diyebilen, muktedir bir güç olduğumuzu tescil ettirmeliyiz. Bunun için işin ehli olan insanları tespit edip, alanlarına göre komisyonlar oluşturup Ar-Ge çalışmalarını yapmalıyız.

gündem konusu yapmak gerektiğini belirterek konuşmaya dönmek istiyoruz. Bölgenin sahipliği devam etmesin rağmen, sanayinin geleceği için pilot bölge olarak önemem, bu bölgenin ülkemiz için önemini bir kat daha artırmaktadır. Öyleyse ne yapmalı ve nasıl bir yol izlenmelidir. Sadece mevcut durum vahametinden bahsetmek, hâlimizin halini tespit etmek, bize özüm reçetesini sunmaz. Mevcut durum doğru projeler üretmekle, onlar hayata geçirmekte düzelecektir. Bunun için;

1 OSİB bünyesinde sanayi istişare kurulu behermeahl oluşturulmalı, bu kurulda sanayi alanı ile meşgul olan bürokrat, ihtiyaç duyulan alanlarda uzman akademisyenler, iş geliştirme uzmanları, **İstanbul Sanayi Odası, İstanbul Ticaret Odası**, finans kurumları, KOSGEB, TÜBİTAK, DİEK, Çevre ve Şehircilik

Bakanlığı, Teknoloji ve Sanayi Bakanlığı, Başakşehir Belediye Başkanlığı yetkilileri, OSİB Yönetim Kurulu ve Kooperatif Başkanları görev almalarıdır.

2 OSİB içinde var olan işyerlerinin yaptığı işler, alanlarına göre kategorize edilmeli ve bu minval üzere bölgemizdeki sanayicilerin envanteri çıkartılmalıdır.

3 OSİB mevcut hâli ile geçecek durumda görülmüşüne sahip olduğu herkesin malumudur. OSİB imar mevzuatı, günün ihtiyaçlarına cevap verecek, gelişim ve değişimin önünü açacak bir anlayış ile gerekli yetkili mercilerle birlikte çalışarak yeniden revize edilmelidir. Bölgenin değer ve önemini göz önünde tuttuğumuzda buna ne kadar ihtiyaç duyduğumuzu çok net bir şekilde görür ve tasdik ederiz. Bu anlayış doğrultusunda hem işyerlerimiz insan odaklı yani "iş insan için değil, insan iş için olmamalı" anlayışına göre yeniden dizayn edilecek, depreme ve her türlü afetlere karşı dayanıklı olacak, hem de mevcut küçük işyerleri, güne hitap eden büyüklüğe kavuşturulacak, inşaat kalitesi, peyzaj ve daha çok yeşil alanları ile yaşanılabilir bir ortam doğmuş olacaktır. Bugün maalesef sanayi sitelerimizin etrafı duvarlarda çevrili bir hapishane görülmüşüne verimkte, insanın ruh dünyasını karartmaktadır.

4 OSİB bünyesinde sanayici destek birimi kurulmalıdır. Kendi alanlarında marka olduğu kanıtlanmış dünyanın öncü firmalarıyla, sanayicimizin rekabet edebilmesi için büyük çaba ve gayretle ihtiyaç vardır. Bunun için, kamu bünyesindeki teknik bilgi üreten kurumlar ve üniversitelerimiz aracılığıyla

ile sanayicimizin ihtiyacı olan gerekli projeler, sıfır maliyetle elde edilmelidir. Hepimizin malumudur, üniversitede okuyan öğrencilerimiz, bitirme tezlerini hazırladıktan sonra mezun olmaktadır. Sanayicimizin gelişimi için ihtiyaç duyulan projeler, öğrencilerin bitirme tezleri olarak kendilerinden istediği takdirde hem bilincin işgücü kaynağı doğar, hem de ihtiyaç duyulan proje bedelsiz hazırlanmış olur. Sanayici, projelerini hayata geçirebilmeleri için ihtiyaç duydukları finansmanı nasıl tedarik edebilecekleri hakkında bilgilendirilmelidir. KOSGEB, TÜBİTAK vb. kurumlarımızın hibe ve faizsiz geri ödemesiz kredileri hakkında yatırımcılarımıza bilgi desteği verilmelidir. Sanayicimizin, ürettiği ürünlerin dünyada itibar ve ilgi duymalarını sağlamak için gerekli sertifikaları almaları zorunlu bir gerekliliktir. Dünya ile akredite olmuş, sertifika vermeye yetkili laboratuvarlar, ölçüm merkezleri bu bölgede hizmete geçirilmelidir. Sertifika ve belgeleri elde etmek için gerekli prosedürlerin neler olduğu hakkında sanayicimize yıl milyonlarca dolar hakkımız olan bu krediler yanmaktadır. OSİB bu kredileri kullanma özelliğine sahip sanayicimizi tespit etmeli, gerekli müracaatlarını yaptırarak, proje ve prosedürleri nasıl takip edeceği konularında destek vermeliyiz.

5 Dünya Bankası, Avrupa Birliği vb. birlikler tarafından iktisadi iş birliği adına fonlar oluşturulmuştur. Ulusal arası anlaşma ve sözleşme yükümlülüklerimizden kaynaklanan iktisadi iş birliğini geliştirme anlayışına hizmet etmek için bu fonlara katkı sağlıyıcı miktarda paralar ödölüyor. Dünyanın ihtiyacı olan ürünlerin üretimi, ticareti ve pazarlamaları için bu alanlarda yatırım yapan firmalara hibe kredileri verilmektedir. Bu fonlara yatırımlar paralarından, her ülke için yatırımları para

Sanayici envanterimiz çıkartılmalıdır. Çıkartılırken, firmada bulunan işgücü, işyerinin büyüklüğü, ürettiği ürünleri, ürünlerin sertifikalı olup olmadığı, üretimden çıkan ürün adedi envanterde net belirtilmelidir. Firmaların finansman tedarik sistemleri, gelecekteki ile ilgili hayallerinin ne olduğunu belirten bilgileri içermelidir.

oranda, belli bir limit tahsis edilmektedir. Bu limitler, yatırım yapan firmaların ihtiyaçlarını karşılamak için hibe krediler şeklinde kullanılmaktadır. Sanayicimiz bu konuda yetkili bilgiye sahip olduğundan, her yıl milyonlarca dolar hakkımız olan bu krediler yanmaktadır. OSİB bu kredileri kullanma özelliğine sahip sanayicimizi tespit etmeli, gerekli müracaatlarını yaptırarak, proje ve prosedürleri nasıl takip edeceği konularında destek vermeliyiz.

6 Kamu, Üniversite, Sanayi Ortak Ar-Ge ve Koordinasyon Kurulu kurulmalıdır. Bölgenizdeki işyerlerinin gelişim ve değişimini OSİB bünyesinde bulunan bir birim takip etmelidir. Sanayicinin ihtiyacı olan projeleri veya projelerindeki değişimi tespit etmeli ve sanayicinin ihtiyacına cevap

verir hale getirmelidir. Yatırım, ticaret, pazarlama ve lojistik faaliyetleri ile ilgili kurum, karar, genelle, belge ve prosedürleri incelemeli, günün koşullarına uygun olup olmadığını, değışe güne cevap verecek hale gelmesi için yetkili birimlere olması gereken değişikliklerin yapılması teklifini yapmalıdır. Ülkenin ihracat ile ithalat dengesinin kayan yara olduğu hepinizin malumudur. İthal ürünlerin neler olduğu yetkili kamu kurumlarında bellidir. İşyerlerimizin faaliyet alanları, fiziki durumları, teknik kabiliyetleri, finansman güçleri dikkate alınarak söz konusu ürünlerin ülkemizde üretimi yönlünde çalışmalar yapılmalıdır. Kurulacak bu kurul, ihtiyaç olan alanlarda projeler üretmeli, bu konuda faaliyet gösteren firmalar, yatırımlar yapılacak projeler hakkında bilgilendirilmeli, söz konusu projenin maliyeti hakkında net bilgileri vermeliyiz. Yatırım maliyetinin ne kadarını hibe, ne kadarını geri ödemesi olarak kredilerden çekeceği hakkında yetkililerle istişarelerde bulunmalı, yatırım cazip hale getirecek şartları oluşturulmalıdır ki, yatırımcı bu projelere ilgi duyabilsin. İthalat ikamesi mantığına pozitif işleme için gerekli olan bu adımların atılması konusunda faaliyetlerini sürdürmelidir. Ülkemizin ihracat ile ithalat arasındaki uçurum niteliğindeki oran farkını, mutlaka dengeye kavuşturmamız gerekmektedir.

Bu maddelelerin her birini taşıdığı mana itibarı ile çok çabuk ve başarılabilesi için inanc ve azim gerektiğini bilmekteyiz. Zaten OSİB ile diğer kurumlarımız bunlar için vardır. Zoru, zor görmemize aldığımız lazımdır. İş insanının ürettiği, Yeter ki, biz yatırımcı insanımızın kabiliyetini, istidatını kurgulanan sanayi politikasına yönlendirmeyi başaralım.

Dünya pandemisinin neden olduğu tedarik krizi, Rusya-Ukrayna savaşı, enerji arz güvenliği sorunu ve yüksek enflasyon nedeniyle son birkaç yıldır zorlu bir dönemden geçiyor. Türkiye'de ise 6 Şubat'ta meydana gelen depremler globaldeki sorunlara ek olarak derin üzüntü yarattı. TÜİK'in Şubat 2023'e ilişkin açıkladığı üretim endekslerine göre deprem nedeniyle sanayi üretimi yıllık yüzde 8.2 azaldı. Sanayinin alt sektörleri incelendiğinde, depremin olduğu şubat ayında madencilik ve taş ocakçılığı sektörü endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 18.2, imalat sanayi sektörü endeksi yüzde 8.2 ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi yüzde 4.5 azaldı.

Ekonomi deprem yaralarını sarmaya devam ederken pek çok holding de büyük çaptaki yatırımlarını teker teker devreye almaya başladı. Veriler de bu hızlı geri dönüşü doğruluyor. **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat PMI, Martta 50.9'a yükseldi. Faaliyet koşullarındaki güçlenme ise Aralık 2021'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşti. 10 sektörün beşinde üretim, şubattaki yavaşlamanın ardından yeniden büyümeye geçti. Bu sektörler tekstil, ağaç ve kağıt ürünleri, makine ve metal ürünler, elektrikli ve elektronik ürünler ile kara ve deniz taşıtlarından oluştu. En güçlü artış ise son üç aydır ilk kez büyüme kaydeden tekstilde yaşandı.

YATIRIMLAR ŞİMDİ DAHA DA ÖNEMLİ

Son birkaç ayda Koç, Alarko, Eren, Eczacıbaşı ve Borusan gibi çok sayıda kurumdan yeni yatırım kararları gündeme geldi. Örneğin 2022-2024 tarihlerini kapsayan 2.5

FİNANSMANIMIZ HAZIR

Mersin'deki 3.5 milyon ton üretim yapan çimento fabrikamızın kapasitesini iki katına çıkardık. Bu alanda hizmet veren limanlarda özellikle Silifke'de ve Zonguldak'taki yatırımlarımız sürüyor. Ayrıca kutu fabrikaları kuruyoruz. İstanbul'da gerçekleştirdi, Adapazarı'nda ise kurulumu devam ediyor, şimdi bir de Turgutlu'da kurulacak. Bu fabrikaların üçü de 100'er milyon dolar değerinde. Ve bir de bu yatırım içinde elbette Avrupa'da 5'inci Türkiye'de lider konumdaki Modern Karton'un üretim hattını genişletmek finanse ettiğimiz için 650 milyon euro var.

Ahmet Eren
Eren Holding
Yönetim Kurulu
Başkanı

BAKIŞ | İş Dünyası

ABD'DE YENİ BİR DÖNEME GİRDİK

Faaliyet gösterdiğimiz ilk endüstriyel alan olan boru üretimi ve ilk sanayi girişimi Borusan Mannesmann, 65 yıldır ülkemize değer katıyor. Petrol, doğal gaz için sondaj ve taşıma hattı boruları ürettiğimiz ABD'deki Teksas-Baytown tesisimiz ile, ABD'de boru sektörünün en prestijli yayınlarından American Metal Market tarafından üç kez Yılın En İyi Boru Üreticisi ödülüne layık görüldük. Tesisimizde başlattığımız ve bu sene tamamlanacak 50 milyon dolarlık yatırımla, mevcut sondaj ve hat borusu üretim faaliyetlerimizi genişleterek, inşaat ve genel endüstri segmentlerinde de yerel üretici haline geldik. Gerçekleştirdiğimiz satın alımla birlikte şirketimiz için yeni bir dönemi başlattık.

Erkan Kafadar
Borusan Grup CEO

da iddiasını artırarak ABD'de önemli bir satın almaya imza attı. Borusan Grup CEO'su Erkan Kafadar Borusan Mannesmann'ın toplam 550 bin ton üretim kapasitesine sahip Berg Pipe şirketini satın alarak ABD için büyük bir atılım yaptıklarını söyleyerek ekliyor: "Uzun süredir sürdürülebilir büyümeyi sağlayacak global pazarlara odaklanıyoruz. Borusan Mannesmann ABD'deki en büyük Türk sanayi yatırımcılarından biri olarak konumlanıyor. Bu satın alma ile birlikte konumumuzu ve faaliyet alanımızda ciddi bir şekilde büyümüş olacağız. Şirketimiz, sürdürülebilir büyüme stratejisi kapsamında hedef ve potansiyel pazarlarda iddiasını artıracak tüm fırsatları değerlendirmeye devam edecek."

Yeni tesis satın alma, iş birliği anlaşması ya da fabrikada kapasite genişletecek yatırımlar... Her biri kendi sektöründe büyük bir çıta atlayacak, agresif büyümenin anahtarı. Şirketler, global ölçekte daha öne çıkma hedeflerini sağlayacak bu hamleleri sürdürmekte kararlı. Özellikle deprem sonrasında daha yoğun mesai harcayan iş insanlarının gündeminde yeni fırsatlar var... ■

yıllık dönemde 2.5 milyar liralık yatırım yapmayı hedefleyen Eren Holding, projelerini hayata geçirenlerden. Yatırımlar arasında en dikkat çekici olanlardan Modern Karton, Zonguldak'ta 650 milyon euro bütçeyle kurulacak yeşil tesisle üretim kapasitesini yüzde 50'den fazla artıracak. Eren Holding Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Eren, 500 kişiye istihdam sağlayacak Modern Karton tesise ilişkin bu dönemde gerçekleşen yatırımların şirketleri için olduğu kadar Türkiye için büyük önem taşıdığını söyledi. Eren, "Türkiye ekonomisine güç kazandıracak yatırımlara her zamankinden fazla ihtiyaç var" dedi ve şöyle devam etti: "Biz de Eren Holding olarak yatırımlarımız ve büyümemizi sürdürüyoruz. Ticari hedeflerimizin ötesinde topluma ve çevreye katkı sağlamayı amaçlıyoruz."

SORUMLULUK HAREKETİ

Ankara'da kurmayı planladığı batarya fabrikasıyla Türkiye için yakın dönemde gerçekleştirilen önemli stratejik yatırımlardan birine imza atan bir diğer özel sektör temsilcisi ise Koç Holding. Otomotiv alanında büyüme hedeflerine paralel olarak Tofaş, Stellantis Otomotiv Pazarlama'yı satın aldı. 1 Mart'ta duyurulan bu stratejik satın alma sonrasında Koç Holding CEO'su Levent Çakıroğlu, "Ortaya çıkacak katma değer ile ülkemizin otomotivdeki rekabet gücünün artmasına hizmet etmeyi sürdüreceğiz" değerlendirmesini yaptı.

GLOBAL PAZARLAR ODAKTA

Türkiye'nin en büyük gruplarının büyüme hamlelerinden bir diğeri de geçen ay gerçekleşti. Borusan Grubu'nun ilk sanayi girişimi olan Mannesmann, global pazarlar-

YURT DIŞINA AÇILAN KAPI

Trendyol olarak yatırım planlarını erkecektiklerini açıklayan Çağlayan Çetin bölgeye üç yılda sağlayacakları ticaret hacminin 70 milyar lirayı bulacağını belirtti. Çetin, "Bölgedeki 35 bin satıcıyı bu yıldan başlayarak Almanya ve Azerbaycan başta olmak üzere yurt dışı satışlarına başlatmayı ve tüm dünyada satış yapabilir hale getirmeyi hedefliyoruz. Bunun için de teknoloji, eğitim ve dil entegrasyonu başta olmak üzere her türlü desteği vereceğiz" dedi.

Çağlayan Çetin
Trendyol Grup Başkanı

İhracat İklimi Endeksi Mart'ta 52,6 Oldu

Türkiye imalat sektörünün ana ihracat pazarlarındaki faaliyet koşullarını ölçen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Türkiye** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi'nin Mart 2023 dönemi sonuçları açıklandı. Şubat'ta 51,7 olan **İstanbul Sanayi Odası** Türkiye İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, Mart ayında 52,6 seviyesinde gerçekleşti. Böylece üst üste ikinci ay artış gösteren bu veri, ihracat ikliminde Mayıs 2022'den bu yana en belirgin güçlenmeye işaret ediyor. İhracatçıların talep koşullarının daha güçlü bir şekilde iyileşmesi, ana pazarlardaki toparlanmaların hız kazanmasından kaynaklandı. (Endekste eşik değer olan 50,0'nin üzerinde ölçülen tüm rakamlar ihracat ikliminde iyileşmeye, 50'nin altındaki değerler ise bozulmaya işaret ediyor.)

GÜNCEL
Konfeksiyon Teknoloji

Ticaret Bakanı Yeni İhracat Rekorunu Paylaştı

İhracatta elde edilen son verileri paylaşan T.C. Ticaret Bakanı Mehmet Muş, tüm zamanların en yüksek ihracat rakamına ulaşıldığını bildirdi.

Bakanlığın binasında 5 Nisan 2023 günü son ekonomi ve ihracat rakamlarını değerlendiren T.C. Ticaret Bakanı Mehmet Muş, Mart 2023'te gerçekleşen yüzde 4,4'lük ihracat artışıyla bu sene 23,6 milyar dolarlık ihracat gerçekleştiğini ve bu rakamın da tüm zamanların en yüksek ihracat rakamına işaret ettiğini kaydetti.

Küresel çapta enflasyonda düşüş var

Davetli basın mensuplarına hitaben yaptığı konuşmasında geçtiğimiz yılın ticari hareketliliğine de değinen Muş, "Nitekim, **İstanbul Sanayi Odası** İmalat Sektörü İhracat İklimi Endeksi, şubat ayı itibarıyla 51,7 seviyesine yükselerek geçtiğimiz haziran ayından beri ilk defa eşik değer olan 50'nin üzerinde gerçekleşmiştir. Son dönemde, enerji fiyatlarındaki düşüş sebebi ile enflasyonun küresel çapta aşağı çekilmeye başlaması olumlu bir gelişmedir. Dünya Bankası verilerine göre enerji fiyat endeksi, 2023 Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 7,3 ve 2022 Şubat ayına göre

yüzde 17 düşüş kaydetmiştir. Doğal gaz fiyat endeksi ise 2023 Şubat ayında bir önceki aya göre yüzde 19 ve 2022 Şubat ayına göre yüzde 38,8 düşüş kaydetmiştir. Öte yandan, küresel gıda fiyatlarındaki olumlu değişimde Türkiye önemli bir rol üstlenmiş olup, ülkemizin girişimleriyle geçtiğimiz günlerde süresi uzatılan Karadeniz Tahıl Koridoru anlaşmasının fiyatlarındaki düşüşte katkı sağlanmıştır. Nitekim Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) raporuna göre 5 Mart 2023 tarihi itibarıyla 23 milyon ton tahıl, söz konusu anlaşma çerçevesinde dünya pazarna ulaşmıştır." ifadelerini kullandı.

Deprem bölgesine özel destek

depremin etkilerin yavaş yavaş kaybolmaya başladığını da belirten Muş, "Önümüzdeki dönemde, depremden etkilenen illerimizde de üretim faaliyetlerinin ve ihracatın toparlanmayı sürdüreceğini değerlendiriyoruz. Depremin üretim ve tedarikte oluşturduğu olumsuzluklara rağmen mart ayında ihracatımız yüzde 4,4 artışla 23,6 milyar Dolar seviyesinde gerçekleşti. Bu rakam tüm zamanların en yüksek aylık ihracat rakamıdır. Bu başarıyı, avro-dolar paritesinin ihracatımızı 340 milyon dolar aşağı çekmesine rağmen elde ettiğimizi özellikle vurgulamak isterim. 2023 yılı mart ayında ithalatımız ise yüzde 4,2 oranında artarak 32,2 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Mart ayında, toplam enerji ithalati 6 milyar dolar seviyesindedir. Buna ilave olarak, ithalatımızdaki artışta önemli payı bulunan işlenmemiş altında ise 2023 mart ayı ithalati, bir önceki yıla göre yüzde 63 oranında artarak 1,7 milyar dolar olmuştur. İthalatta görülen artışta, motorlu kara taşıtlarında yüzde 77,6, elektrikli makinelerde yüzde 39,6, diğer makinelerde yüzde 30,8 yükselişin de etkili olduğunu ifade etmek isterim. Geleneksel pazarlarımızdan olan Orta Doğu ülkeleri ile ikili ticaretimizi artırmak için de var gücümüzle çalışıyoruz. Bu kapsamda, mart ayı içerisinde Irak Başbakanı ile bir araya gelerek iki ülke arasındaki ekonomik ve ticari ilişkilerimizi ele alırken, iş dünyası temsilcileri ile de bir araya gelerek ticari ilişkilerimizi geliştirmeye yönelik atacağımız adımları değerlendirdik" diyerek, bölge sanayisini yeniden kalkandırma hedefinde olduklarını bildirdi.

Depremi kaybını çevre iller telafi etti

TCMB çalışmasında, bölgenin nüfus ve ekonomik ağırlığı yüksek merkezlerinde etkinin görece daha hafif olmasının deprem sonrası ekonomik aktivitenin toparlanma hızını olumlu etkilediği belirtildi. TEPAV ise sahadaki sorunları raporlaştırdı

Depremlerde kısmen hasar gören Dulkadiroğlu Alaüddöve Bozkurt Bey'in 1500'lü yıllarda taş ve ahşap kullanılarak inşa ettirdiği 9 girişli Tarihi Maraş Çarşısı ile Demirciler Çarşısı'nda esnaf kepenk açtı.

EKONOMİ SERVİSİ

SECİM gündemi deprem gündemini arka plana attı. Oysa 11 il ve 13 milyon vatandaşı doğrudan etkileyen depremlerin yaralarının sarılması ülkenin birinci gündemi. Merkez Bankası (TCMB) da yılın ikinci enflasyon raporunun eklerinde "6 Şubat Kahramanmaraş Merkezli Depremler Sonrası İktisadi Faaliyete Detaylı Bir Bakış" başlıklı bir nota yer verdi. Notta, "Depremin yakın vadede ekonomik aktiviteyi etkilemesi beklenmekle birlikte orta vadede Türkiye ekonomisinin performansı üzerinde kalıcı bir etkide bulunmayacağı öngörülmektedir." denildi. Merkez'in notunda İktisadi Yönelim Anketi, ISO İmalat PMI ve MÜSIAD SAMEKS endekslerindeki seyre dikkat çekilerek üretim ve siparişler üzerinden depremin iktisadi canlılık üzerindeki etkisinin geçmeye başladığı tespit edildi.

"Özetle, üretim, tüketim, dış ticaret ve işgücü piyasasına ilişkin yüksek frekanslı göstergeler iktisadi faaliyet

üzerinde afet kaynaklı olumsuz etkilerin takip eden haftalarda kademeli bir şekilde ortadan kalkmakta olduğuna işaret etmektedir." denilen çalışma notunda, ayrıca şu tespitler yer aldı: "Depremin büyüklüğü ve etki alanı düşünüldüğünde, gözlenen toparlanma ekonominin oldukça çevik ve dayanıklı yapısını teyit etmekte, bölgeyi desteklemeye yönelik kararların ve toplumsal yardım refleksinin etkinliğine işaret etmektedir. Bölgenin nüfus ve ekonomik ağırlığı yüksek merkezlerinde etkinin görece daha hafif olması ekonomik aktivitenin toparlanma hızını olumlu etkilemektedir. Depremden etkilenen bölgede iktisadi faaliyetteki yavaşlamaya rağmen bölgenin yaralarının sarılması amacıyla deprem bölgesi dışındaki illerin katma değerindeki artış ve bölgede yeniden inşa ve ihya faaliyetlerinin tetikleyeceği ilave katma değerle birlikte milli gelir üzerinde deprem kaynaklı olumsuz etkinin telafi edileceği ve afetin orta vadede Türkiye ekonomisinin performansı üzerinde kalıcı bir etkide bu-

lunmayacağı öngörülmektedir."

SANAYİDE EKİPMAN HASARI

Türkiye Ekonomi Politikaları Araştırma Vakfı (TEPAV) da deprem bölgesi için ihtiyaç analizi adlı bir çalışma yayınladı. TEPAV ekibi, depremin neden olduğu hasar ile destek ihtiyacı oluşan öncelikli alanları belirlemek üzere gerçekleştirdiği saha çalışmalarının ilk bölümünü tamamladı.

Buna göre 21-25 Mart 2023 tarihleri arasında yürütülen ve yüz yüze görüşmelerde; deprem sonrasında iş yerlerinin hasarının büyük boyutlarda olduğu, ekipmanlarının enkaz altında kalmaması, ürünlerinin ve stoklarının zarar görmesi yanında, çalışanların vefat ve diğer illere göç etmesi nedeniyle önemli istihdam kaybı da yaşandığı, bu nedenle kapasite düşüşlerinin derinleştiği belirtildi.

TARIMDA İŞ GÜCÜ KAYBI

Çalışmanın özetinde, ayrıca şunlar kaydedildi: "Özellikle, tarım sektöründeki birinci öncelikli sorunun iş

gücü kaybı olduğu görülmektedir. Diğer taraftan, altyapı ve lojistik sorunların devam ettiği, bu nedenle tedarik temininde sıkıntıların daha da zorlaştığı, bölgede ödeme sisteminin kilitlendiği, bölge dışında ticaret yapan işletmelerin bile nakit döngüsünü ayarlayamadıkları belirtilmektedir. Şehirlerde normal hayatın başlaması ve ticaret döngüsünün ilerlemesi için geçici barınak sorunun öncelikli olarak çözülerek diğer şehirlere göç etmiş bölge halkının dönmesi gerekli koşuldur. Bu çerçevede, eğitim-öğretimin başlaması da önemli bir aşama olarak değerlendirilmektedir. Kamunun sağladığı desteklerin sahaya yansımadağı ve koordinasyonun sağlanamadığı belirtilmekte; bölge illerinin ilçe bazında öncelikli teşvik bölgeleri altında yer alması sağlanarak buralarda gerekli vergi muafiyetleri ve istisnalarının uygulanması, yatırım teşviklerinin verilmesi, bölgeye özel uygun koşullu kredilerin tanımlanması ve KGF'nin küçük esnaf dâhil kullanıma açılması acil destek alanları olarak sıralanmaktadır."